

Z. K.

Z wizytą u adwokatów w Czechosłowacji

Palestra 16/1(169), 79-81

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

publikowane przyczynki to tylko artykuły o bardzo ograniczonym zasięgu. Praca ta jest więc pierwszą pełną monografią na ten temat i jest tym cenniejsza, że koncentruje szczególną uwagę właśnie na zagadnieniach dotyczących polskiego systemu prawa wewnętrznego, a szczególnie prawa karnego. Rozprawa ta, stwierdził także prof. dr Klafkowski, może nasunąć pewne spostrzeżenia wartościowe dla stanowiska polskiego w pracach *de lege ferenda*, toczących się obecnie w różnych organach ONZ, a szczególnie w Komitecie III Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Ponadto wielkim osiągnięciem tej pracy jest przedstawienie zbrodniczej działalności Japonii podczas II wojny światowej w zakresie jenieckim, a zanalizowana dokumentacja jest nowością w literaturze przedmiotu, co jest ważnym osiągnięciem autora rozprawy.

Prof. dr Cyprian, poza bardzo wysoką oceną pracy, stwierdził, że jest rzeczą godną podkreślenia obszerna bibliografia (przeszło 200 pozycji) z uwzględnieniem obszernej literatury radzieckiej, na ogół w naszych publikacjach na zbliżone tematy nie uwzględnianej, nie raz zresztą trudno dostępnej. Oświetlenie więc wielu problemów na podstawie tej literatury rzuca obraz plastyczny i nieraz inaczej ujęty niż w oświetleniu literatury zachodniej.

Wszyscy recenzenci stwierdzili ponadto, że konstrukcja rozprawy jest przemyślana i przejrzysta, a nieliczne uwagi krytyczne dotyczą raczej zagadnień drugorzędnych. Wyrazili także zdanie, że praca po usunięciu pewnych wskazanych doktorantowi usterek w pełni zasługuje na opublikowanie.

Na podstawie obronionej rozprawy doktorskiej i pomyślnie zdanych egzaminów Komisja po naradzie, w tajnym głosowaniu, jednomyślnie postanowiła wystąpić z wnioskiem do Rady Wydziału o nadanie mgrowi Bogdanowi Jankowskiemu stopnia doktora nauk prawnych. Rada Wydziału wniosek zaaprobowała.

Bolesław Celka

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A

Liczne oficjalne kontakty adwokatury polskiej z adwokaturną zagraniczną w roku 1971 zamknęły dwie po sobie następujące kolejno rewizyty, a mianowicie wizyta w Pradze i wizyta w Paryżu.

1.

Z wizytą u adwokatów w Czechosłowacji

W dniach od 18 do 23 października 1971 r. przebywała na terenie Czechosłowacji delegacja adwokatury polskiej¹. Była to rewizyta, gdyż w ubiegłym roku przyjmowaliśmy u siebie delegację adwokatów czechosłowackich.

¹ W skład delegacji wchodził: adw. dr Zdzisław Krzemiński, wiceprezes NRA (przewodniczący delegacji); adw. Stanisław Rogoż, dziekan Rady Adwokackiej w Rzeszowie; adw. Witold Dąbrowski, skarbnik NRA; adw. Lucjan Gluza, rzecznik dyscyplinarny NRA.

W Pradze delegacja polska została przyjęta: przez Ministra Sprawiedliwości Czeskiej Socjalistycznej Republiki aJna Nemeca, dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu Praskiego doc. dra Zdenka Ceska, oraz przez Naczelną Radę Adwokacką w Pradze.

Umożliwiono nam zapoznanie się z pracą adwokatów w zespołach (są to tzw. adwokackie poradnie). Mieliśmy możliwość przekonać się naocznie, że koledzy czescy pracują w doskonałych warunkach lokalowych. Każdy adwokat ma do swojej dyspozycji osobny gabinet. W szerokim zakresie korzystają oni z udogodnień technicznych. Dość powiedzieć, że na trzech adwokatów wypada jeden dyktafon i że każdy ma do dyspozycji maszynę do pisania oraz maszynistkę, która wykonuje za niego wszystkie czynności techniczne w zespole i w sądach.

W czasie pobytu na terenie Czech opiekowali się nami serdecznie prezes Naczelnej Rady Adwokackiej dr Zdenek Hrazdira oraz wiceprezes dr Oldrich Horak.

Następnie delegacja wyjechała do Franciszkowych Łaźni, gdzie odbyło się spotkanie z naczelnikiem Wydziału Administracyjnego Komitetu Centralnego KPCz drem Mirosławem Zezwarką.

Czwartego dnia delegacja polska wyleciała samolotem do Bratysławy. W stolicy Słowacji przyjmowano nas równie serdecznie jak w Pradze. Zorganizowano ciekawe spotkanie z przedstawicielami Słowackiej Naczelnej Rady Adwokackiej. W spotkaniu z ramienia adwokatury słowackiej brali udział wiceprezes NRA dr Dora oraz członkowie władz naczelnych adwokatury słowackiej. Otrzymaliśmy obszernie informacje o organizacji słowackiej adwokatury oraz o warunkach pracy adwokatów w zespołach (adwokackich poradniach). Delegacja polska została także przyjęta przez Ministra Sprawiedliwości Słowacji dra Kiralyia. Podniosłem akcentem było złożenie przez polską delegację kwiatów przed pomnikiem żołnierzy radzieckich i słowackich, którzy zginęli przy wyzwaniu Słowacji z rąk hitlerowskich. Pokazano delegacji piękno miasta Bratysławy oraz jego uroczych okolic.

W czasie całego swego pobytu na terenie Czechosłowacji delegacja spotykała się na każdym kroku z objawami wyjątkowej serdeczności. Czesi i Słowacy interesują się żywo naszymi osiągnięciami i są gorącymi zwolennikami utrzymywania stałych kontaktów między naszymi adwokatami. Okazało się, że w Czechosłowacji znane są nasze publikacje dotyczące ustroju adwokatury. W tej chwili tłumaczony jest na język czeski i słowacki polski „Zbiór zasad etyki i godności zawodu”. Zamierzeniem kolegów czechosłowackich jest wprowadzenie identycznego zbioru na ich terenach.

Ustrój adwokatury opiera się na ustawie z dnia 9 lipca 1963 roku. Ustawa ta zakłada, że adwokaci są zorganizowani w wojewódzkich izbach adwokackich. Najwyższym organem izby jest zgromadzenie członków izby. Organem wykonawczym walnego zgromadzenia jest zarząd izby (odpowiednik naszej rady adwokackiej), który kieruje działalnością adwokatury w województwie. W szczególności do uprawnień zarządu należy:

- a) zwoływanie zgromadzenia adwokatów,
- b) powoływanie do życia poradni adwokackich,
- c) wpis na listę adwokatów oraz skreślenie z listy,
- d) przyjmowanie pracowników administracyjnych izby,
- e) wybór kierowników poradni adwokackich (oraz ich odwoływanie),
- f) szkolenie,
- g) orzekanie w sprawach dyscyplinarnych adwokatów.

Zarząd składa się z 5—7 członków.

Adwokaci wykonują zawód w poradniach adwokackich (jest to, jak zaznaczono

wyżej, odpowiednik naszych zespołów). Poradnie organizowane są w powiatach. W Pradze powołano do życia dwa zespoły specjalistyczne, zajmujące się obsługą spraw cudzoziemców. Jednakże te zespoły specjalistyczne nie mają monopolu w zakresie spraw cudzoziemskich, każdy bowiem adwokat ma prawo przyjąć sprawę od cudzoziemca. Na czele poradni stoi kierownik.

Na czele adwokatury stoi Centrala Adwokatury (odpowiednik naszej Naczelnej Rady Adwokackiej). Najwyższym organem Centrali jest Ogólnokrajowa Konferencja Delegatów, wybieranych na zgromadzeniach szczebla wojewódzkiego. Konferencja ta rozpatruje zasadnicze problemy adwokatury oraz dokonuje wyboru członków Zarządu Centrali, który jest organem wykonawczym Konferencji.

Do zakresu uprawnień Zarządu Centrali należy w szczególności:

- a) uchwalanie budżetów izby,
- b) określanie liczby adwokatów,
- c) kierowanie szkoleniem,
- d) rozpoznawanie odwołań od uchwał zarządów izb.

Zarząd wybiera spośród swoich członków prezesa i dwóch wiceprezesów.

Do zakresu uprawnień samorządu adwokackiego należy całość spraw adwokackich. Dotyczy to także wpisu na listę i skreślenia z listy adwokatów.

Minister Sprawiedliwości sprawuje jedynie zwierzchni nadzór nad działalnością organów adwokatury. Może on uchylić uchwałę organów adwokatury sprzeczną z prawem lub z interesem społecznym.

Brak natomiast instytucji komisji dyscyplinarnych czy rzecznika dyscyplinarnego. Orzekanie należy do uprawnień zarządu izby. Odwołanie rozpoznaje Zarząd Centrali.

Kary dyscyplinarne są następujące: a) upomnienie, b) nagana, c) obniżenie wynagrodzenia (maksymalnie o 10%, i to na okres najwyżej 3 miesięcy).

Przedawnienie ścigania następuje po roku.

Wobec tego że Czechosłowacja jest państwem federacyjnym, samorząd adwokacki zorganizowany jest w dwóch niezależnych i samodzielnych pionach: czeskim i słowackim. Brak centralnego organu samorządowego, który by posiadał zwierzchnią władzę nad tymi pionami. Istnieje jedynie Komisja koordynacyjno-porozumiewcza między Centralą czeską a Centralą słowacką.

Z. K.

2.

Z kolejną rewizytą u przyjaciół francuskich

Gdy w dniu 12 września 1971 r. przedstawiciele adwokatury francuskiej pod przewodnictwem dziekana Paryskiej Izby Adwokackiej adw. Bernarda Baudelota opuszczali Polskę, wyrazili oni przekonanie o celowości rozwijania kontaktów zawodowych między adwokaturą Francji a adwokaturą Polski (*vide „Palestra”* nr 10 z 1971 r., st r.63 i nast.). Niedługo wypadło nam czekać na sposobność, by kontynuować pożyteczną a zarazem niezmiernie ciekawą i mającą już kilkuletnią tradycję wymianę poglądów i doświadczeń w toku wzajemnych wizyt, bo już w dniu 2 grudnia 1971 r. udała się do Paryża delegacja adwokatury polskiej w składzie: